

Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра біології, здоров'я людини та фізичної терапії

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 20 Основи науково-дослідницької роботи

Спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія

Освітня програма «Фізична терапія»

Психолого-природничий факультет

2025 – 2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи науково-дослідницької роботи» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія освітньо-професійної програми «Фізична терапія».

Мова навчання українська

Розробники: Піонтковський Валентин Костянтинович, професор, доктор медичних наук

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії.

Протокол від “ 24 ” червня 2025 року № 7

Завідувач кафедри біології, здоров'я людини та фізичної терапії

(проф. Інна СЯСЬКА)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету

Протокол від “ 26 ” червня 2025 року № 5

Голова навчально-методичної комісії психолого-природничого факультету

Ірина ТРОХИМЧУК

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Галузь знань 22 Охорона здоров'я	Обов'язкова	
Модулів 1	Спеціальність: 227 «Фізична терапія, ерготерапія»		
		Рік підготовки:	
Загальна кількість годин: 90		1-й	
		Семестр	
		2-й	
	Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних 2 сем. – 4 год. самостійної роботи студента – 6 год.	Освітній рівень: бакалаврський	16 год.	
		Практичні, семінарські	
		14 год	
		Лабораторні	
		Самостійна робота Індивідуальні завдання:	
		60 год.	
		Вид контролю: залік	
Передумови для вивчення дисципліни: «Педагогіка», «Основи соціології і права»			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти конкретних знань і умінь, необхідних для успішної наукової діяльності в галузі фізичної терапії та ерготерапії; розвинути здатність логічно мислити, творчо вирішувати проблеми фізичної терапії та ерготерапії на основі сформованих знань про методи ведення наукових досліджень, форми організації досліджень у галузі «Фізична терапія, ерготерапія», здобуття практичних навичок проведення наукових досліджень, підготовка їх до самостійного виконання наукової роботи, ознайомлення з формами і методикою підготовки та написання науково-дослідної роботи у галузі.

Завдання:

- ознайомлення з методологією наукового пізнання;
- засвоєння методики проведення наукового дослідження в деяких напрямках галузі «Фізична терапія та ерготерапія»;
- практична реалізація знань шляхом оформлення результатів науково-дослідної роботи.

Загальні компетентності

ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

3. Очікувані результати навчання

ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПР 06. Застосовувати методи й інструменти для визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

ПР 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

4. Програма навчальної дисципліни:

Модуль 1. Основи методології науково-дослідної роботи

Тема 1. Наука як вид діяльності у фізичній терапії, ерготерапії. Методологія наукового дослідження.

Тема 2. Організація науково-дослідної роботи у ВНЗ

Тема 3. Характеристика загальнонаукових методів дослідження

Тема 4. Педагогічні методи дослідження та їх характеристика

Тема 5. Медико-біологічні методи дослідження у фізичному вихованні та спорті

Тема 6. Характеристика соціологічних методів дослідження.

Тема 7. Місце методів математичної статистики у сучасних наукових дослідженнях.

Тема 8. Студентська наукова робота: основні вимоги до написання та оформлення результатів дослідження

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб.	с.р.		л	п	лаб.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1. Основи методології науково-дослідної роботи										
Тема 1. Наука як вид діяльності у фізичній терапії та ерготерапії. Методологія наукового дослідження	8	2			6					
Тема 2. Організація науково-дослідної роботи у ВНЗ	8	2	2		4					
Тема 3. Характеристика загальнонаукових методів дослідження	8	2	2		4					
Тема 4. Педагогічні методи дослідження та їх характеристика	10	2	2		6					
Тема 5. Медико-біологічні методи дослідження	14	4	2		8					

Тема 6. Характеристика соціологічних методів дослідження	12	2	2		8					
Тема 7. Місце методів матстатистики у сучасних наукових дослідженнях.	10		2		8					
Тема 8. Студентська наукова робота: основні вимоги до написання та оформлення результатів дослідження	20	2	2		16					
Разом за 1 модулем	90	16	14		60					
Усього годин	90	16	14		60					

6. Теми семінарських занять

Не передбачено

7. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	
1.	Організація науково-дослідної роботи у ВНЗ. Методологічні засади наукових досліджень. Рівні та етапи наукових досліджень	2
2.	Характеристика загальнонаукових методів дослідження	2
3.	Педагогічні методи дослідження та їх характеристика	2
4.	Загальна характеристика соціологічних методів дослідження. Анкетування, як соціологічний метод дослідження. Види та вимоги до складання анкет	2
5.	Місце методів матстатистики у сучасних наукових дослідженнях.	2
6.	Узагальнена класифікація психо-діагностичних методів дослідження та їх характеристика	2
7.	Студентська наукова робота: основні вимоги до написання та оформлення результатів дослідження	2
Разом		14

8. Теми лабораторних занять

Не передбачено.

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	
1.	Наука як вид діяльності. Методологія наукового дослідження.	2
2.	Медико-біологічні методи дослідження.	2
3.	Соціологічні методи у дослідженнях.	2
4.	Історико-соціальні етапи зародження та розвитку науки.	2
5.	Організація науково-дослідної роботи у ВНЗ.	2
6.	Методологічні засади наукових досліджень.	2
7.	Характеристика загальнонаукових методів дослідження.	2
8.	Основні технології опрацювання наукової інформації.	2
9.	Педагогічні методи дослідження та їх характеристика.	2
10.	Методи вимірювання опису тіла людини і окремих його частин. Їх характеристика.	2
11.	Методика вимірювання стану функціонування окремих органів і систем організму.	2
12.	Загальна характеристика соціологічних методів дослідження.	2
13.	Анкетування, як соціологічний метод дослідження. Види та вимоги до складання анкет.	4
14.	Місце методів математистики у сучасних наукових дослідженнях.	4
15.	Основні статистичні характеристики у наукових дослідженнях.	2
16.	Комп'ютерні технології у наукових дослідженнях.	4
17.	Узагальнена класифікація психодіагностичних методів дослідження та їх характеристика.	2
18.	Студентська наукова робота: основні вимоги до написання та оформлення результатів дослідження.	20
Разом		60

10. Індивідуальне навчально - дослідне завдання

Зміст індивідуальної роботи здобувача визначається навчальною програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. Індивідуальна робота студента забезпечується системою навчально-методичних

засобів: підручник, навчальні та методичні посібники, конспект лекцій, практикум, схеми, таблиці тощо. Для ІНДЗ студенту також рекомендується відповідна фахова наукова література.

ІНДЗ може виконуватися у бібліотеці вищого навчального закладу, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах (лабораторіях), а також в домашніх умовах. Результатом індивідуальної роботи студента є написання реферату та його захист. Провести дослідження на вибір за результатами якого написати статтю.

11. Методи навчання

- МН1 – словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття);
- МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- МН6 – самостійна робота;
- МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

12. Методи оцінювання

- МО2 – усне або письмове опитування;
- МО6 – реферати, есе;
- МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- МО9 – захист лабораторних і практичних робіт;
- МО10 – залік.

13. Засоби діагностики результатів навчання:

- залік;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Види та методи навчання і оцінювання

Код компетентності (згідно ОПП)	Назва компетентності	Код програмного результату навчання	Назва програмного результату навчання	Методи навчання	Методи оцінювання результатів навчання
ЗК 09.	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	ПР 03.	Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел;	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5 МН6 МН7	МО2 МО6 МО7 МО9 МО10

			аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.		
ЗК 10.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ПР 03.	Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5 МН6 МН7	МО2 МО6 МО7 МО9 МО10
ЗК 11.	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПР 18.	Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5 МН6 МН7	МО2 МО6 МО7 МО9 МО10

			досвід колег.		
СК 06.	Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.	ПР 06.	Застосовувати методи й інструменти для визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.	МН1 МН2 МН3 МН4 МН5 МН6 МН7	МО2 МО6 МО7 МО9 МО10
СК 14.	Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.	ПР 18.	Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.		

14. Критерії оцінювання програмних результатів навчання.

Критерії оцінювання результатів навчання

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетен-тності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті	Високий (творчий)	відмінно	зараховано

			знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності			
82-89	B	добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-63	E	задовільно	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за практичну діяльність; оцінка за ІНДЗ (за наявності) та оцінка за екзамен.

15. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Модуль 1							ІНДЗ	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	40
5	5	10	10	10	10	5	5	
								100

T1, T2... T12 — теми змістових модулів.

16.Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни представлено в системі Moodle та складається:

- Робоча програма навчальної дисципліни, силабус.
- Опорний конспект лекцій.
- Матеріали для практичних занять.
- Завдання до самостійної роботи.
- Завдання для здійснення модульного і підсумкового контролю знань.

17. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Назвіть структурні елементи науки. Класифікація наук.
2. Охарактеризувати систему і органи управління наукою України?
3. Види науково-дослідної роботи студентів у вищому навчальному закладі?
4. Поняття про наукове дослідження. Основні етапи організації наукових досліджень.
5. Послідовність та схема розробки структури проблеми дослідження.
6. Назвати принципи системного підходу до наукових досліджень.
7. Особливості загальної і часткової методології.
8. Поняття «метод», його зміст і характерні особливості.
9. Яка сутність теоретичного і емпіричного пізнання?
10. Загальнонаукові методи пізнання.
11. Значення якості інформації в наукових дослідженнях.
12. Види інформації та методика оволодіння нею в процесі дослідження.
13. Що відноситься до джерел наукових досліджень? їх класифікація.
14. Законодавство, науково-технічна політика і нормативна база наукових досліджень в Україні.
15. Сутність наукових документів та їх види.
16. В чому відмінність понять «методика», «методологія», «методи»?
17. Методика роботи з інформаційними джерелами, вимоги до роботи над текстом.

18. Поняття та вимоги до написання реферату.
19. Доповідь (повідомлення) її види та методичні вимоги до тексту.
20. Наукова стаття, структурні елементи та вимоги до написання.
21. Курсова робота, вимоги до формування змісту, написання тексту та захист.
22. Рецензія, анотація, тези, резюме – їх особливості та призначення.
23. Наукова монографія, види та вимоги до структури і оформлення тексту.
24. Наукова публікація: поняття, функції, основні види.
25. Розкрийте зміст понять наукова діяльність її види, наукове дослідження.
26. Які форми наукових досліджень Ви знаєте? Що таке науковий результат?
27. Що належать до основних результатів наукових досліджень.
28. Назвіть елементи та охарактеризуйте науково-дослідницьку діяльність студентів (НДДС).
29. Розкрийте зміст, структуру та основні завдання науково-дослідницької діяльності студентів.
30. Чим визначаються зміст і характер науково-дослідницької діяльності студентів.
31. За якими трьома основними напрямками здійснюється науково-дослідницька діяльність студентів ВНЗ?
32. Які форми навчальної роботи охоплює науково-дослідницька робота студентів у межах навчального процесу?
33. Визначте значення науково-дослідницької роботи студентів поза навчальним процесом.
34. Суть ділового спілкування його роль, значення у житті науковця, види ділового спілкування.
35. Охарактеризуйте загальнонаукові принципи дослідження.
36. Охарактеризуйте методи емпіричного дослідження.
37. Опишіть терміни соціологія, соціологічне дослідження. Види соціологічного дослідження.
38. Назвіть етапи соціологічного дослідження.
39. Охарактеризуйте структуру методико-процедурного розділу.
40. Спостереження як метод дослідження. Визначення мети і завдань спостереження. Вибір об'єкта, предмета і ситуації спостереження.
41. Назвіть типові помилки при проведенні спостереження.
42. Охарактеризуйте метод дослідження – опитування. Назвіть основні види опитування, його переваги і недоліки. Дайте основні рекомендації щодо поліпшення, якості опитувальних листів як джерела інформації.
43. Охарактеризуйте експеримент як метод дослідження. Види експерименту.
44. Опишіть структуру експерименту. Методику підготовки і проведення експерименту. Програма проведення експерименту. Типові помилки в проведенні експерименту.
45. У чому полягає техніка написання статті та підготовки наукової доповіді?
46. Визначте загальну схему наукового дослідження та організація творчої діяльності.
47. Яким чином здійснюється робота над статтями та доповідями.
48. Курсова робота: загальна характеристика. Основні вимоги до неї.

- 49.Дипломна робота – основні вимоги до дипломних робіт.
- 50.Послідовність виконання курсової (дипломної) роботи.
- 51.Послідовність виконання дипломної роботи.
- 52.Три основні етапи процесу роботи над дослідженням.
- 53.Охарактеризуйте другий етап роботи над текстом наукової роботи;
- 54.Визначте суть викладення тексту науковій роботі.
- 55.Заклучний етап роботи над курсовою (дипломною) роботою.
- 56.Викладіть суть підготовки до захисту та захист наукової роботи.
- 57.Опишіть процедуру захисту курсової (дипломної) роботи.
- 58.Назвіть вимоги щодо змісту структури магістерської дисертації як виду кваліфікаційної роботи.
- 59.Типові помилки в написанні та оформленні курсової (дипломної, магістерської) роботи.

18. Рекомендована література:

Основна:

1. Білоусова Т.І. Основи наукових досліджень. Кам'янець-Подільський, 2004. 64 с.
2. Бюлетень вищої атестаційної комісії України. К.; №2. 2000, 47 с.
3. Єріна А.М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 212 с.
4. Здобувачу наукового ступеня: метод, рекомендації / упоряд. С.В. Сьомій. К.: МАУП, 2002. 184 с.
5. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник. К.: Кондор, 2003. 192 с.
6. П'ятницька-Позднякова І.С. Основи наукових досліджень у вищій школі: навч. посібник. К., 2003. 116 с.
7. Филипенко А.С. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій: посібник .К.: Академвидав, 2004. 208 с.
8. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень. навч. посіб. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2003. 240 с.
9. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підруч.3-тє вид., стер. К.: Знання-Прес, 2003. 295 с.

Допоміжна:

1. Білуха М.Г. Методологія наукових досліджень: підручник. К.: АБУ, 2002. 480 с.
2. Сергієнко Л.П. Тестування рухових здібностей школярів. К.: Олімпійська література, 2001. 440 с.
3. Сидоренко В.К., Дмитренко П.В. Основи наукових досліджень. К.: РННЦ «ДІНІТ», 2000.259 с.
4. Стеченко Д. М. Методичні вказівки до виконання, оформлення та захисту магістерських робіт. К.: КУТЕП, 2001.35 с.

19. Інформаційні (інтернет) ресурси

Бібліотечні фонди, інтернет, архів.

Підписки на електронні копії періодичних видань. Газети і журнали випускають свої повні електронні копії і надають до них доступ.

Доступ до електронних архівів і баз даних, що містить інформацію з найрізноманітніших питань:

Аналітичні звіти і дослідження. Власні аналітичні матеріали і прогнози.

<http://www.rshu.edu.ua> – сайт Рівненського державного гуманітарного університету

<http://library.rshu.edu.ua> – сайт наукової бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету.

Нормативні акти України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.nau.kiev.ua>.

Освітня платформа «Прометеус» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://prometheus.org.ua/>

Сайт Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/>

Студія онлайн-освіти – EdEra [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.ed-era.com/courses/>